Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta

Viite: U 5/2022 vp, UJ 6/2025 vp

VR-Yhtymän kommentit Valtioneuvoston kirjelmään eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan unionin alueelle suuntautuvan laittoman maahantulon yhteydessä ihmiskauppaa tai maahanmuuttajien salakuljetusta helpottavien tai harjoittavien liikenteenharjoittajien vastaisista toimenpiteistä

VR-Yhtymä Oyj (jäljempänä ”VR”) kiittää mahdollisuudesta lausua otsikon mukaisessa asiassa ja toteaa kannanottona seuraavaa:

Euroopan komissio on antanut 23.11.20221 ehdotuksen asetukseksi EU-alueelle suuntautuvan laittoman maahantulon yhteydessä ihmiskauppaa tai maahanmuuttajien salakuljetusta helpottavien tai harjoittavien liikenteenharjoittajien vastaisista toimenpiteistä. Asetusehdotuksen käsittely EU-tasolla on kesken.

Asetusehdotus kattaa kaikki liikennemuodot, eli lento-, meri-, sisävesi-, rautatie- sekä maantieliikenteen ja koskee Euroopan unionin alueelle suuntautuvaa laitonta maahantuloa.

VR halua asetusehdotuksen käsittelyn yhteydessä nostaa esiin, että rautatieliikennettä koskeva kotimaan lainsäädäntö mahdollistaa raideliikenteen keskeyttämisen tai rajoittamisen raideliikennelain 180 pykälän perusteella.

Liikenne- ja viestintävirasto voi raideliikennelain 180 pykälän nojalla keskeyttää tai rajoittaa raideliikennettä vakavassa normaaliolojen häiriötilanteessa, tai jos raideliikennejärjestelmän turvallisuus, ihmisen henki tai terveys on uhattuna. Liikenne- ja viestintävirastolla on myös oikeus keskeyttää tai rajoittaa raideliikennettä uhkaava tai siihen vaikuttava toimenpide tai muu tapahtuma. Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto tai Raideliikenteen sääntelyelin voivat keskeyttää tai rajoittaa huomattavaa omaisuus- tai ympäristövahinkoa aiheuttavan toimenpiteen tai tapahtuman, tai vastaavasti muun raideliikennemarkkinoiden toiminnalle haittaa aiheuttavan toimenpiteen tai tapahtuman.

Edellä mainitun sääntelyn lisäksi ulkomaalaislaki (301/2004) velvoittaa liikenteenharjoittajia tarkastamaan, että matkustajilla on tarvittavat matkustusasiakirjat. Velvollisuuden laiminlyönnistä on liikenteenharjoittajille määrätty seuraamusmaksu.

VR toteaa, että rautatieliikenteen toimiluvan myöntämisen edellytyksenä on muun muassa luvan hakijan hyvämaineisuus lain liikenteen palveluista (320/2017)

VR-Yhtymä Oyj

Postiosoite
PL 488, 00096 VR

Käyntiosoite
Radiokatu 3, 00240 Helsinki

P. 029 4343

etunimi.sukunimi@vr.fi
www.vrgroup.fi

Y-tunnus 1003521-5

kuudennen luvun nojalla. Lisäksi rautatieyrityksen ja sen toiminnasta vastaavan johdon on täytettävä nämä edellytykset jatkuvasti.

Ehdotetussa tekstissä liikenteenharjoittajat voisivat joutua hallinnollisten seuraamusten kohteiksi myös tapauksissa, joissa liikenteenharjoittajien palveluita käytettäisiin näiden tietämättä ihmissalakuljetukseen, ihmiskaupan tai välineellistämisen edistämiseen. Valtioneuvosto on tässä yhteydessä kiinnittänyt erityistä huomiota liikenteenharjoittajan oikeuksien ja perusoikeuksien toteutumiseen. VR yhtyy edellä mainittuun Valtioneuvoston näkemykseen.

Valtioneuvoston kannassa todetaan, että sääntelyllä ei tulisi vaikuttaa jäsenvaltioiden nykyiseen mahdollisuuteen tehdä kahdenvälisiä sopimuksia kansainvälisestä liikenteestä. VR tukee edellä olevaa Valtioneuvoston näkemystä ja haluaa tässä yhteydessä nostaa esiin käynnissä olevat keskustelut Suomen ja Ruotsin välisen kansainvälisen matkustajajunaliikenteen käynnistämiseksi.

VR pitää kannatettavana Valtioneuvoston näkemystä siitä, että asetuksen soveltamisalan tulisi olla mahdollisimman selkeä.

VR-Yhtymä Oyj

Jonna Juslin
yhteiskuntasuhde- ja vastuullisuusjohtaja, vt. viestintäjohtaja

VR-Yhtymä Oyj

Postiosoite
PL 488, 00096 VR

Käyntiosoite
Radiokatu 3, 00240 Helsinki

P. 029 4343

etunimi.sukunimi@vr.fi
www.vrgroup.fi

Y-tunnus 1003521-5